

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Grau i Màster en Ciències Religioses					
Nom assignatura: LA FIGURA FEMENINA EN ELS EVANGELIS					
Curs	2018-2019			ECTS	4
Període lectiu	De febrer a juny	H. de classe setmanals		1,30h	Àrea
Professora	Dra. Begonya Palau			Llengua	Català

Descripció/Justificació

De vegades se sent dir que la figura femenina no és tractada en els evangelis. Res més lluny d'aquesta realitat. Veiem amb sorpresa que hi ha moltes narracions on surten a escena dones de tota condició social i religiosa. La majoria d'elles tenen una relació directe amb Jesús, ja sigui per ser beneficiàries d'algun dels seus signes, ja sigui perquè provoquen en ell un diàleg que apunta a temes importants de la teologia evangèlica. D'altres no coneixen Jesús, però apareixen en funció d'ell o d'algun personatge col·lateral, en alguns casos en context positiu, en altres en context negatiu.

El motiu de l'assignatura és descobrir quins aspectes hi ha amagats en aquesta realitat. Per a tal afer, ens cal primer donar una ullada a la situació de la dona en el s. I, especialment en el judaisme, i breument en la cultura grecoromana. Aquest estudi ens permetrà tenir la perspectiva dels receptors dels evangelis al respecte.

El nucli de l'assignatura serà, però, l'anàlisi de diverses perícopes en els evangelis sinòptics i en el joànnic. No podrem estudiar totes les perícopes, donada l'extensió de la matèria, així que n'haurem de fer una tria significativa.

Requisits i orientacions prèvies

Haver superat correctament les següent assignatures de Batxillerat: Introducció al Nou Testament, Evangelis Sinòptics i Escrits joànnics.
Ens anirà bé tenir un mínim coneixement del grec per apreciar els detalls dels textos.

Objectius Específics

- Conèixer les coordenades històriques, culturals i religioses que envolten el món de la dona especialment en la cultura jueva del s. I.
- Comprendre el significat i la motivació dels escrits evangèlics.
- Captar les diverses concepcions literàries i teològiques de cada evangelista respecte al tema estudiat.
- Conèixer el simbolisme i la densitat teològica que apareix al voltant de la figura femenina.

Competències

Competències transversals (genèriques)

- Capacitat d'anàlisi i de síntesi.
- Capacitat d'organització i de planificació.
- Comunicació escrita i oral.
- Capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica.
- Habilitats d'investigació.
- Capacitat per a generar noves idees (creativitat).
- Habilitat per treballar de forma autònoma i en grup.

Competències específiques

- Capacitat de lectura crítica dels textos evangèlics.
- Capacitat d'aprofundir en les coordenades històriques i culturals de cada comunitat, sobretot respecte al tema central.
- Capacitat d'identificar els aspectes literaris i teològics dels textos
- Capacitat de conèixer els simbolismes propis de l'època en relació al tema central.

Continguts

1. Introducció al món femení del s. I

- 1.1. La dona en el judaisme
- 1.2. La dona en la cultura grecoromana

2. Anàlisi de textos evangèlics amb presència de dones

- 2.1. Una mirada panoràmica
- 2.2. Els evangelis sinòptics
 - a. Les dones de la genealogia
 - b. Dones guarides
 - c. Dones amb comprensió profunda envers la figura de Jesús
 - d. Dones deixebles
- 2.3. L'evangeli de Joan
 - a. La figura de la mare de Jesús
 - b. La samaritana
 - c. Les dones de Betània

3. Conclusions

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Les hores presencials s'explicitaran per una banda amb l'explicació feta per la professora i per l'altra amb la participació activa dels alumnes a classe.

El treball personal de l'alumne implicarà la lectura prèvia dels relats estudiats i l'aportació activa a classe. A més, es demanarà a l'alumne un treball personal amb els textos que no podem oferir presencialment.

Finalment el punt 3, conclusions, aniran a càrrec de l'alumne.

Avaluació

Criteris d'avaluació

- Es tindrà en compte l'assistència a classe i la participació activa en la matèria.
- Es valorarà tant el coneixement teòric com la comprensió dels textos evangèlics.
- S'avaluarà la capacitat de comparació sinòptica.
- S'avaluaran els exàmens i treballs presentats.
- Es tindrà en compte el creixement progressiu de l'alumne en relació a la matèria.

Tècniques d'avaluació

- S'avalua la presencialitat activa a classe amb un 10%.
- S'avaluarà el treball personal amb un 70%.
- S'avaluaran les conclusions amb un 20%.

Bibliografia bàsica

Nou Testament grec-llatí-català, Barcelona: Associació Bíblica de Catalunya – Editorial Claret – Societats Bíbliques Unides 1995.

La Bíblia. Bíblia catalana, traducció interconfessional, Barcelona: Associació Bíblica de Catalunya – Editorial Claret – Societats Bíbliques Unides 1993.

Medi del s. I

E. BROWN, *Jesús en el Nou Testament* (Parábola 8), Barcelona: Claret 1997

J. P. CHARLIER, *Jesús en medio de su pueblo* I i II, Bilbao: Desclée de Brouwer 1993

J. LEIPOLDT – W. GRUNDMANN, *El mundo del Nuevo Testamento* I, Madrid: Cristiandad 1973

J. P. MEIER, *Un judío marginal. Nueva visión del Jesús histórico*, 4 vol., Estella: Verbo Divino 1998-2010

J. A. PAGOLA, *Jesús. Aproximación histórica*, Madrid: PPC 2007

A. PUIG I TÀRRECH, *Jesús, un perfil biogràfic*, Barcelona: Proa 2004

G. SEGALLA, *Panoramas del Nuevo Testamento*, Estella: Verbo Divino 2004

Jesús i les dones

AA. VV., «La dona a la Bíblia», *Butlletí Associació Bíblica de Catalunya* Suplement 7 (1994)

R. BAUCKHAM, *Gospel Women. Studies of the Named Women in the Gospels*, Gran Rapids – Cambridge: Eerdmans 2002

C. BERNABÉ, «La mujer en el evangelio de Mateo: paradoja subversiva de Dios», *Ephemerides Mariologicae* 43 (1993)

R. DOMÍNGUEZ, *La eclesiología esponsal en el evangelio según san Juan*, Valencia: Edicep 2004

M. GARZONIO, *Gesù e le donne*, Milano: Rizzoli 1990

P. MOURLON BEERNAERT, *Marthe, Marie et les autres. Les visages féminins de l'Évangile* (Écritures 5), Bruxelles: Lumen Vitae 1992

B. PALAU, *Les aparicions de Jesús ressuscitat a les dones (Mt 28,8-10) i als Onze (28,16-20) com a textos complementaris* (Col·lectània Sant Pacià 84), Barcelona: FTC 2006

E. SCHÜSSLER-FIORENZA, *In Memory of Her: a feminist theological Reconstruction of Christian Origins*, New York: Crossroad 1983

B. WITHERINGTON III, *Women in the Ministry of Jesus* (SNTSMS 51), Cambridge: Cambridge University Press 1984